

ГОСУДАРСТВЕННОЕ БЮДЖЕТНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ

«СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА №1 Г.КАРАБУЛАК»

РАССМОТРЕНО:

на заседании МО

протокол № _____

Руководитель МО

Цурова Л.М./ _____

«__» _____ 2022г.

СОГЛАСОВАНО:

зам. директора по УВР

Хашагульгова А.Х./ _____

«__» _____ 2022г.

УТВЕРЖДЕНО:

директор школы

Часыгова З.Б./ _____

Пр №__ «__» _____ 2022

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

ПО ПРЕДМЕТУ «ИНГУШСКИЙ ЯЗЫК»

НА 2022-2023 УЧЕБНЫЙ ГОД

5 КЛАСС (2 Ч/Н – 68 Ч-Г)

Составитель: Мурзабекова Т.И.

Учитель ингушского языка и литературы.

Кхетама каъхат

Г1алг1ай метта грамматика 5 класс

5 - ча классера «Г1алг1ай метта грамматика» арахийцар ва Оздоев И.А., Оздоев Р.И. Из могадаъд Г1алг1ай Республика дешара Министерствос

Наъна мотт 1омабар, грамматика хар боккха лоарх1ам болаш да дешархой кхетам дег1абоалабара, х1ана аьлча мотт 1омабарца кхетаю метта хозал, из б1аьхий хилар, кхыча къамий мотт а дикаг1а кхетабу бераша, цар культура йовза а новкъостал ду.

Наъна метта урокаш т1а дешархоша г1алг1ай метта грамматика лардаш 1омаю, къамаьл шаьрдара балхаш а ду.

5-9 классашка г1алг1ай мотт хьехар д1адолалу юххьанцарча классашка 1омадаьр кердааккхарца, д1ахо 1омадер хьалха 1омадаьчунца дувзаш д1ахьо.

Къамаьла доакъош 1омадеш дешархошта ха деза предложенешта юкьера уж шеко йоацаш белгалдаха. Х1ара къамаьла дакъа семантический (къаьстгача дешай, цхьанкхийтгача дешай, формай лорх1ам гойтар), морфологический (дешай грамматически категореш-класс, таьрахь, легар, ..), синтаксический (предложенена юкьера дешай г1улакх) тахка 1омабу дешархой.

5-ча классе г1алг1ай мотт хьехар д1адолладу юххьанцарчаклассашка 1омадаьр кердааккхарца, д1ахо 1омадер хьалха 1омадаьчунца дувзаш д1ахьо.

5-ча классе юххьанцара школе 1омадаьр кердадаьккхачул т1ехьаг1а синтаксисахи, пунктуацехи, фонетикахи, орфографехи, лексикахи юкьера кхетам лу, д1ахо морфологии, ц1ердоши, белгалдоши 1омаду.

5-ча классе керттера уйла т1айохийт фонетика 1омаяра, х1ана аьлча из ховш ца хуле, д1ахо деша хала хургда. Фонетика хьехара декхар да г1алг1ай мета оазий башхалонаш шаьра йовзийтар, литературни г1алг1ай мотт 1омабара а шаьрбара а новкъостал а деш. Г1алг1ай мета й1аьхеи лоацеи мукъа оазаш, дифтонгаш предложене чулоацамга, ма1анга хьежжа маара гуча а ялац, еша а лац.

Лексикеи фразеологии 1омаю 5-6 классашка. Цу хьакъехьа из тема 1омаеш х1ара дешархочоа ха деза къамаьла юкье доаг1ача дешай ма1ан, цар лакхье еза

шоай дешай ганз. Х1ара къаман мотт кхыча меттаех пайда а эцаш, б1аьхий хилар кхетаде деза бераша, цул совг1а, дешай ганзах эца ха деза.

5-ча классе доладу грамматически дакъа- морфологи 1омае.

Синтаксиси пунктуации

Дешай цхьанкхетари предложени

(оаг1онаш 15-33). Цхьанкхийтгача дешаехи предложенехи бола кхетам дика беннаб, совленна цхьатарра упражненеш я укхаза (упражнени 37).

Упражнени 42- предложенеш оттае схемашка хьахьекхача басса. Укхаза йоалай схемаш берашта кхеталургьяц.

Упражнени 45. Укх предложене луш цхьаккха хьехам бац.

«Предложенешкеи цхьанкхийтгача дешашкеи дешай арг1а» 1омаеча йоаг1а **упражненеш 64-65.** Уж предложенеш задани цхьатарра долаш я.

Цхьалхане предложени

(оаг1онаш 34-41)

Укхаза предложенехи кертерча маьженехи бола кхетам беннаб.

Оаг1о 36, упражнени 80. Хьалхаг1а дувцара хьисапе, т1аккха хаттара хьисапе, юххера а айдара хьисапе предложенеш хьаязье, аьнна задани да. Заданега хьежжа яц укхаза йоалай кхо предложени. Уж к1езига я, хувца еза.

Упражнени 85. Сел йоккха я. Т1ера хьаязде. К1ал така хьакха айдара дешашта, сецара хьаракаш увтгаде, аьнна задани латт. Заданена йоаг1аш яц ер упражнени.

Шин оттамеи кхь оттамеи предложеной кертера маьженаш

(оаг1онаш 42-55)

Укхаза дика, бераш кхетаргдолаш белгалъяьккхай подлежаще морфологически форма.

Упражнени 94. Т1ера хъязде.Ца хувцалуча къамаьла даькбах малаг1а предложене маьженаш хул белгалде, аьнна задани латт. Из кхетаде берашта хала да.

Оаг1онаш 46-47. Укх оаг1онаш та йоалаяь предложенеш боарам боккха болаш я.

Предложене кертерза маьженаш (оаг1онаш 56-70)

Бераш дика кхет укхаза беннача кхетамех. Х1ара кертерзача маьженех фу оал дика белгалдаьккхад. Укхаза йоалаяь предложенеш а боарам боккха болаш я.

Упражнени 134. Укх предложене текст хала я.

Цхъан оттама предложени (оаг1онаш 76-89)

Берашта кхетае хала я укхаза йоалаяь правилаш. Керда тема ца кхетайича, упражненешца болх бе хала хургда.

86-87 оаг1онаш т1а йоалаяь предложенеш йоккхача текстах латташ я. Цар боарам з1амаг1а хилча бакъахъа бар.

Предложене цхъантайпара маьженаш (оаг1онаш 89-102)

Упражнени 177, оаг1о 91. Укх предложене т1а йоалаяь схема чоалхане, кхетае хала йолаш я. Х1аьта цхъантайпарча маьженех бола кхетам дика беннаб.

104-105 оаг1онаш т1а йоалаяь предложенеш дикка тема кхетаергйолаш я.

Предложене къаьста кертерза маьженаш

(оаг1онаш 106-112)

Укхаза дика белгалъяхай къаьста кертерза маьженаш. Темаш йоккхий я, царех цхьа сахьат мара луц. Укх темашка геттара теркам т1абахийта беза. Тайп-тайпара заданеш долаш предложенеш а йоалаяьй. Ер темаш хьеха ха дукхаг1а хилча, бараша дикаг1а кхетаергъяр къаьста кертерза маьженаш.

Грамматика бокьонах предложене маьженех ца дувзалуш дола дешаш.

(оаг1онаш 114-128)

Геттара чоалхане йоалаяьй ер тема, кхетае хала йолаш (оаг1онаш 114-115). Грамматика бокьонах предложене маьженех ца дувзалуши предложене маьженех сецара хьаракашца хьакъестадеши долча дешай разрядаш белгалъяхай: 1. Т1адерзар; 2.юкьедоаладаь дешаш; 3.айдардешаш; 4. Х1аа, а яха дешаш-предложенеш; 5.юкьейоалаяь предложенеш. Х1аьта тайп-тайпара предложенеш а йоалаяьй.

Ма даррей эргеи къамаьл оаг1онаш 129-138)

Ма даррей эргеи къамаьл 1омадеча бенна кхетам бераш кхетаргдолаш ба. Дале а, схемаш йоалаяь яларе бакъахьа яр.Дуккха предложенеш а йоалаяьй ма даррей эргеи къамаьл довзийташ.

138-141 оаг1онашта 1омадаьр кердадоаккхаш предложенеш йоалаяьй.

Царех боккха пайда эц дешархоша.

№	<u>Чулоацам</u>	Сахьат	Таьрахь
1	<i>Наьна меттах дола дош</i>	1	
2	<i>Шолха алапаш (керд.)</i>	1	
3	<i>Хоадора а кьоастора а хьаракаш нийса яздар (керд.)</i>	1	
4	<i>Цердош, цун таьрахь, класс, дожсараища легар (керд.)</i>	1	
5	<i>Диктант</i>	1	
6	<i>Галатаишцара болх</i>	1	
7	<i>Белгалдешай легар, цар цердешаишцара бувзам (керд.)</i>	1	
8	<i>Йовхий церметтдешаиш (керд.)</i>	1	
9	<i>Дешт хьенаиши дешхалхенаиши нийса язъяр (керд.)</i>	1	
10- 11	<i>Сочинени «Гуйре»</i>	2	
12	<i>Цханкхийтта дешаиш</i>	1	
13	<i>Предл. Тайпаш. Сецара хьаракаш предл. Кхоачалуча</i>	1	
14	<i>Предложене кертера маьженаиш</i>	1	
15	<i>Диктант</i>	1	
16	<i>Галатаишцара болх</i>	1	
17	<i>Предложене кертерза маьженаиш Кхоачам</i>	1	
18	<i>Кьоастам</i>	1	
19	<i>Лоаттам</i>	1	
20	<i>Яьржаи яьжанзеи предложенеш</i>	1	
21	<i>Цхантайпара маьженаиш йола предложенеш</i>	1	
22- 23	<i>Изложени</i>	2	
24	<i>Цхантайпарча маьженаишта юкье сецара хьаракаш</i>	1	
25	<i>Цхантайпарча маьженаишта хьалха латта чудерза дешаиш</i>	1	
26	<i>Тадерзар</i>	1	
27	<i>Чоалхане преложенеш</i>	1	
28	<i>Ма дарра кьамаьл</i>	1	
29	<i>Диалог</i>	1	

30	<i>Диктант</i>	1	
31	<i>Глалатаишцара болх</i>	1	
32	<i>Гомадаър кердадакхар</i>	1	
33	<i>Оазаши, алапаш, алфавити</i>	1	
34- 35	<i>Мукъеи мукъазаи оазаи</i>	2	
36	<i>Зовнеи, кьореи, лака тлареи оазаи</i>	1	
37- 38	<i>Сочинени</i>	2	
39	<i>Шолха мукъа а мукъаза а алапаш</i>	1	
40	<i>Шолха мукъаза алап юкье доаца дешаи нийса яздар</i>	1	
41	<i>Алап «й»</i>	1	
42- 42	<i>Изложени</i>	2	
44	<i>Дифтонг</i>	1	
45	<i>Йпаъхеи лоацеи мукъа оазаи</i>	1	
46	<i>Йови йола лоаца мукъа оаз</i>	1	
47	<i>Диктант</i>	1	
48	<i>Глалатаишцара болх</i>	1	
49	<i>ЧлоагIа хъарак (ъ)</i>	1	
50	<i>Лексика, дешай маIан</i>	1	
51	<i>Шоай маIанах а тIаийцача маIанах алела дешаи</i>	1	
52- 53	<i>Изложени</i>	2	
54	<i>Синонимаи</i>	1	
55	<i>Омонимаи</i>	1	
56	<i>Антонимаи</i>	1	
57	<i>Диктант</i>	1	
58	<i>Глалатаишцара болх</i>	1	
59	<i>Гомадаър кердадакхар</i>	1	
60	<i>Цердои, цун лоархIам</i>	1	
61	<i>Доалареи юкъареи цердешаи, уж нийса яздар</i>	1	
62	<i>Цердешаи дожараи цар хаттараи</i>	1	
63	<i>Цердешай таърахъ</i>	1	
64	<i>Цердешай грамматически классаи</i>	1	
65- 66	<i>Сочинени</i>	2	
67- 69	<i>Дожарий маIанаи</i>	2	

70	<i>Диктант</i>	1	
71	<i>Глалаташцара болх</i>	1	
72	<i>Цердешай легарий тайнаш, 1-г1а легар</i>	1	
73	<i>Шоллаг1а легар</i>	1	
74	<i>Кхоолаг1а легар</i>	1	
75	<i>Цердешаш дожарашца цийса яздар</i>	1	
76- 77	<i>Изложени</i>	2	
78	<i>Гомадаьр кердадакхар</i>	1	
79	<i>Эрсий меттацара хъайца ц1ердешаш, уж нийса яздар</i>	1	
80	<i>Цердешаш кхоллара наькъаш. Лардаш в1ашаг1ъетташ керда ц1ердешаш хъадар</i>	1	
81	<i>Диктант</i>	1	
82	<i>Глалаташцара болх</i>	1	
83	<i>Белгалдош, цун лоарх1ам</i>	1	
84	<i>Белгалдешай ц1ердешашцара бувзам</i>	1	
85	<i>Мишталли белгалдешаш</i>	1	
86	<i>Диктант</i>	1	
87	<i>Глалаташцара болх</i>	1	
88	<i>Относителни белгалдешаш</i>	1	
89	<i>Г1аозара бегалдешаш</i>	1	
90- 91	<i>Изложени</i>	2	
92	<i>Белгалдешаш дожарашца хувцадалар, цар чаккхенаш нийса язъяр</i>	1	
93	<i>Предложене чухь белгдешай г1улакх</i>	1	
94- 95	<i>Сочинени</i>	2	
96	<i>Эрсий меттацара хъайца белгалдешаш, уж нийса яздар</i>	1	
97	<i>Белг. морфологически тохкам</i>	1	
98	<i>Гомадаьр кердадакхар</i>	1	
99	<i>Диктант</i>	1	
100	<i>Глалаташцара болх</i>	1	
101	<i>Шолха алапаш (керд.)</i>	1	
102	<i>Хоадора а кьоастора а хъаракаш нийса яздар(керд.)</i>	1	
103	<i>Фонетика (керд.)</i>	1	
104	<i>Лексика (керд.)</i>	1	

105	<i>Морфологи (керд.)</i>	1	